

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON VÄLINEN SOPIMUS VUOSILLE 2021-2024

1. Kohti vuoden 2030 tavoitetilaa

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja yliopisto ovat yliopistolain (558/2009) 48 §:n 1 momentin nojalla sopineet yliopiston toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, hallituksen toimintasuunnitelmasta, korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiosta 2030 sekä korkeakoulun strategiasta.

Korkeakoulut luovat edellytyksiä sivistyksen, kestävän kasvun ja hyvinvoinnin sekä Suomen kilpailukyvyyn vahvistamiselle. Ne tuottavat yhteiskuntaa kehittävää uutta tietoa ja osaamista.

Globalisaatio ja rajat ylittävä kilpailu osaamisesta ja osaajista sekä tieteen ja teknologian kehitys yhdistettynä työn murrokseen aiheuttavat korkeakouluissa tarpeen arvioida ja suunnata toimintaa uudelleen. Toiminnan lähtökohtia ovat uusien käytettävissä oleva tieto, kestävä kehitys, kansainvälisyys ja globaali vastuu. Yhteiskunnan eheys ja vahva demokratia edellyttävät korkeakouluilta vastuullista vaikuttamista.

Korkeakoulut ovat aktiivisia globaaleissa edelläkävijäverkostoissa, jotka auttavat ratkaisemaan ihmiskunnan haasteita. Monialainen yhteistyö ja avoimet toimintatavat ovat tutkimuksen, koulutuksen ja innovaatiotoiminnan keskeisiä voimavaroja. Korkeakoulut osallistuvat aktiivisesti kansainvälisesti kilpailukykyisten osaamiskeskittymien ja innovaatioekosysteemien kehittämiseen.

Nostamalla osaamis- ja koulutustasoa vastataan työn muutokseen ja mahdollistetaan erikoistuminen korkeaa osaamista vaativiin tehtäviin. Korkeakoulut toimivat oppijakeskeisesti ja tukevat jatkuvaa oppimista elämän eri tilanteissa. Korkeakoulut tekevät valtakunnallisesti yhteistyötä avointen, saavutettavien ja joustavien opiskelumahdollisuuksien rakentamiseksi. Toimintatapojen uudistaminen parantaa korkeakoulutuksen saavutettavuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Koulutussisällöt, oppimisympäristöt, opiskelijoiden ohjaus ja korkeakoulujen vahva vuorovaikutus työelämän kanssa tukevat työelämään sijoittumista.

Hyvinvoivat korkeakouluyhteisöt ovat Suomen voimavara ja kilpailutekijä. Korkeakouluja johdetaan hyvin, työhyvinvointiin panostetaan ja osaamisen kehittämisestä huolehditaan systemaattisesti. Korkeakoulut ovat Suomen parhaita työ- ja opiskelupaikkoja.

Jyväskylän yliopisto on toteuttanut suunnitelmallisesti strategiaansa *Osaava ja hyvinvoiva ihminen* ja kansallinen korkeakoulu- ja tiedepoliittinen tahtotila sekä suunta konkretisoituvat yliopiston viidessä kehittämisohjelmassa. Strategia *Osaava ja hyvinvoiva ihminen 2030* on pdf-muodossa sopimusraportoinnin liitteenä 1.

Jyväskylän yliopisto on vahvistanut asemaansa korkeatasoisena tiedeyliopistona, mistä osoituksena ovat menestyminen Suomen Akatemian ja European Research Councilin korkeasti kilpailluissa tutkimusrahoituksissa. Menestystä on tullut usealle viimeisen puolentoista vuoden aikana yliopistoon rekrytoidulle professorille tai tenure track -urapolulle valitulle tutkijalle, mikä kuvastaa onnistumista korkeatasoisissa rekrytoinneissa.

Huolimatta pandemiasta, Jyväskylän yliopisto näyttäytyy ympäröivään yhteiskuntaan aktiivisena ja vuorovaikutteisena toimijana, ja yhteistyö on vuoden 2020 jälkeen lisääntynyt merkittäväällä tavalla elinkeinoelämän kanssa, ml. suuria kansallisilla ja kansainvälisillä markkinoilla toimivia yrityksiä.

Jyväskylän yliopisto on osallistunut osaamis- ja koulutustason nostoon lisäämällä aloituspaikkoja erityisesti kauppatieteissä, yhteiskunnallisilla sekä humanistisilla aloilla. Kauppatieteissä aloituspaikkalaajennukset kohdentuivat erityisesti avoimen väylään, mistä kokemukset ovat onnistuneita. Avoimeen väylään on luotu Koulutuksen tutkimuslaitoksen ja tiedekuntien yhteistyöllä myös tutkimusprojekti. Osaltaan uusi tekniikan alan koulutus vahvistaa uudella profiililla suomalaisen yhteiskunnan osaamista, ja tekniikan alan koulutusvastuun myötä Jyväskylään on sijoittunut lukuisia ICT-alan yrityksiä tuoden esille koulutuksemme

alueellista merkittävyyttä. Osaltaan koulutus- ja osaamistasoa nostaa jatkuva oppiminen, missä Jyväskylän yliopisto näyttäytyy kansallisesti edelleen suurimpana toimijana. Tätä vahvistaa myös Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen avoimen korkeakoulutuksen ja JYUn avoimen yliopiston integraatio. Vuokatin yliopistokeskuksen toiminta liikunnan ja huippu-urheilun tutkimuksessa on palvellut sekä suomalaista talviurheilumenestystä Pekingin talviolympialaisissa että liikuntateknologian ympärille syntyvää yritystoimintaa Kainuussa.

Eurooppalaisessa yliopistoverkosto FORTHEM-allianssissa Jyväskylän yliopisto on saavuttanut vahvan aseman kumppaneiden piirissä, ja yliopiston asiantuntijat ovatkin olleet merkittävässä roolissa allianssin jatkokauden hakemusta laadittaessa. Yliopistomme vastuu tulee olemaan erittäin vahva innovatiivisen pedagogiikan osa-alueella sekä opetus- ja tutkimustoimintaa sekä yhteiskunnallista vuorovaikutusta läpileikkaavassa Labs-toiminnassa. Yliopiston lisäksi myös Jyväskylän kaupunki ja Kauppakamari kytkeytyvät allianssiyhteistyöhön.

Mentäessä kohti tavoitetilaa 2030, on ratkaisevaa, kuinka yliopisto onnistuu strategian toimeenpanossaan. Akateemisen johtajuuden ja yliopiston toimeenpanokyvyn vahvistamiseen on edelleen panostettu, mistä esimerkkeinä ovat JYULead-valmennuksen skaalautuminen merkittäväälle osalle henkilöstöä, yliopiston laajan johtoryhmän mittava JYULead2-valmennuskokonaisuus sekä kehittämisprojektitoiminnan kehittäminen. Työhyvinvointikyselyn tulokset osoittavat myönteistä kehitystä strategisessa johtamisessa, ja JYU:n kysymykseen "yliopiston johtaminen perustuu selkeisiin strategisiin valintoihin" saatiin tulokseksi 3,78; yliopistonormin ollessa 3,52. Yliopiston strategia on muodostettu yhteisöllisesti, ja strategiset kehittämisohjeet perustuvat yhdessä tehtyihin valintoihin. Yliopistodemokratian vahvistamiseksi strategian kehittämisohjelmien ohjausryhmissä ja muissa yhteisöllisen kehittämisen ryhmissä on asiantuntijoita eri henkilöstöryhmistä ja opiskelijoista.

Strategiaa läpileikkaavien tavoitteiden edistyminen

Kansainvälistymisen kehittämisen ja vahvistamisen strateginen tavoite läpileikkaa kaikkia kehittämisohjelmia ja vuonna 2021 priorisoidut toimenpiteet kohdistuivat erityisesti tutkimuksen, koulutuksen ja yliopistoyhteisön kehittämisohjelmiin, joiden kautta edistetään yliopiston sopimukseen sisältyvän korkeakoulujen kansainvälisyysohjelman sekä Talent Boost -palvelulupauksen ja -projektin kansainvälisten osaajien rekrytoinnin ja integroinnin kehittämistavoitteita.

Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja vaikuttavuuden kehittäminen konseptoitiin kolmen pilarin mallin kautta: vuorovaikutus, vaikuttamistyö ja vaikuttavuus. Nämä pilarit kattavan systemaattisen YVV-toimintamallin muodostamiseksi perustettiin rehtorin puheenjohtama kehittämisryhmä. Yliopiston innovaatiopolku on tuottanut 2021 kasvuhautomoon 37 yritysidea. Kemian kiertotalouden osaamiskeskittymä kokoaa alan yrityksiä ja tutkimusorganisaatioita kampukselle, ja konsepti on skaalattavissa myös muille tieteenaloille.

Jatkuva laadun parantaminen konkretisoituu hyvänä tuloksena Karvi-auditoinnissa ja edelleen auditoinnissa tunnistettujen kehittämisohjeiden viemisessä käytäntöön. Laadunhallinta on integroitu vahvemmin osaksi toiminnanohjausta, mm. vahvistamalla tiedolla toimimisen edellytyksiä. Koulutuksen ja tutkinto-ohjelmaportfolion arviointi on parhaillaan käynnissä osana opetussuunnitelmatyötä.

Vetovoiman vahvistamisessa uudet monitieteiset tutkinto-ohjelmat ovat osoittautuneet todella vetovoimaisiksi. Pandemiasta huolimatta yliopiston lanseeraama Visiting Scholars -tutkijaliikkuvuusohjelma oli menestys ja houkutteli lähes 100 kansainvälistä tutkijaa kampukselle. Alkuvuodesta 2022 käynnistyneessä opetussuunnitelmatyössä tullaan kehittämään tutkinto-ohjelmaportfoliota entistä vetovoimaisemmaksi myös kansainvälisille opiskelijoille.

Monitieteisyyttä on vahvistettu perustamalla uusia monitieteisiä tutkinto-ohjelmia ja lisäämällä valinnaisten opintojen määrää kandiditutkintojen sisällä. Tutkimuksessa ja yhteiskunnallisessa vuorovaikutuksessa monitieteiset tutkijaverkostot JYU.Wisdom ja JYU.Well kytkevät huomattavan määrän eri alojen tutkijoita yhteiskunnalliseen kehittämiseen.

Jyväskylän yliopisto ottaa määrätietoisia askeleita kohti tavoitetilaa 2030 systemaattisilla toimenpiteillä; resursoimalla toiminnan kehittämiseen sekä kytkemällä koko yliopistoyhteisön osaamista kehitystyöhön.

2. Korkeakoulun strategiset valinnat, profiili ja vahvuusalat

2.1 Strategiset tavoitteet, valinnat ja profiili

Jyväskylän yliopiston missio on olla vaikuttava sivistysyliopisto. Strategiassaan yliopisto on määritellyt visiokseen olla oppimisen, hyvinvoinnin ja luonnon perusilmiöiden aloilla yksi maailman johtavista tiedeyliopistoista sekä osaamisen ja kestävän yhteiskunnan uudistaja.

Yliopiston strategia sisältää viisi kehittämisohjelmaa, joissa kussakin on määritelty tavoitetilä, strategiset päätavoitteet, strategiset tavoitteet sekä odotetut tulokset. Kaikkia viittä kehittämisohjelmaa läpileikkaavat tavoitteet ovat: vetovoiman vahvistaminen, jatkuva laadun parantaminen, kansainvälisyyden vahvistaminen, yhteiskunnallinen vaikuttavuus sekä monitieteisen yhteistyön vahvistaminen.

Kehittämisohjelmat ja niiden strategiset päätavoitteet:

Tutkimuksen kehittämisohjelma - Tutkija keskiössä: motivoivat ja houkuttelevat tutkijanurat, tutkijoiden osaamisen ja tutkimuksen laadun jatkuva kehittyminen sekä korkeatasoiset tutkimuspalvelut ja tutkimusinfrastruktuurit.

Koulutuksen kehittämisohjelma - Vaikuttava akateeminen asiantuntijuus: osaamislupaus: vastuullinen, kulttuurisesti moninaisen maailman akateeminen asiantuntija, kehittämislupaus: globaaleihin osaamistarpeisiin vastaava koulutustarjonta, Student Life -lupaus: yliopistomme on valtakunnallisesti johtava opiskelijoiden hyvinvointia ja opiskelukykyä tukeva yliopisto sekä laatulupaus: opetusta ja opettajia arvostetaan ja laatu pidetään korkealla.

Osaava, luova ja hyvinvoiva yliopistoyhteisö -kehittämisohjelma: yhteenkuuluvuus, yhdenvertaisuus ja JYUidentiteetti, kasvattaa yksilön ja yhteisön intohimoa tietoon ja luovuuteen sekä innostusta ja innovaatioita luova johtajuus.

Digiohjelma - Digimatka edelläkävijäksi: digitaalisesti tuettu käyttäjälähtöinen oppimis- ja palveluympäristö, digitaalinen tutkimusympäristö on laadukas ja joustava sekä älykkäät digiympäristöt luovat toimintaan korkeaa käyttökokemusta.

Kampuksen kehittämisohjelma - JYUnique Campus: uuden tiedon ja monipuolisen toiminnan kampus, koko kaupungin kampus, hyvinvoinnin kampus sekä vastuullinen ja kestävä kampus.

Strategisina kärkinä yliopistolla on 1) Opettajien koulutus, opettajien koulutuksen tutkimus ja kehittäminen 2) Kokonaisvaltainen hyvinvoinnin edistäminen ja 3) Kilpailukykyiset tutkimus- ja koulutusympäristöt.

Kestävyys ja vastuullisuus läpileikkaavat yliopiston koko toimintaa. Yliopiston kampus on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä.

TOP 3 onnistumiset

1. Tutkimuksen ekselenssi: menestyminen Suomen Akatemian huippuyksikkö- ja European Research Council -hauissa
2. Yhteiskunnan osaamistarpeisiin vastaavan, uniikin, ihmisläheistä teknologiaa edustavan tekniikan alan käynnistäminen tiedekuntien monialaisena yhteistyönä
3. Yliopiston profiloituminen, monitieteisyyden vahvistaminen ja tieteen uudistaminen laadukkaiden tenure track -rekrytointien kautta

TOP 3 kehittämiskohteet

1. Vetovoimaisen koulutus- ja tutkinto-ohjelmaportfolion kehittäminen, ml. kansainvälisen tutkintokoulutuksen kehittäminen ja osajahoukuttelu
2. Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen vahvistaminen ja käynnistyneen YVV-toimintamallin vakiinnuttaminen
3. Yritysekosysteemien jalostaminen dynaamisiksi tekosysteemeiksi

Koulutuksen kehittämisohjelma - Vaikuttava akateeminen asiantuntijuus

Koulutuksen kehittämisohjelman kehittämistavoitteista priorisoitiin vuodelle 2021 opetus ja oppiminen pedagogisesti monimuotoisissa teknologisesti tarkoituksenmukaisissa oppimisympäristössä (JYULearn), opiskelijavalintojen kehittäminen, jatkuvan oppimisen tarjonnan lisääminen ja toimintamallin kehittäminen sekä koulutuksen kansainvälisyyden ja monitieteisyyden kehittäminen. Vuodelle 2022 priorisoitiin edellisten lisäksi opiskelijoiden hyvinvointi. Aloituspaikkamääriä kasvatettiin erityisesti hakupainealoilla.

Opetuksen kehittämisessä painottui JYULearn-konseptin vakiinnuttaminen. Pandemia-ajan opetusta koskevan kyselyn pohjalta jatkettiin kehittämistyötä vuonna 2022. Kehittämistoimina ovat mm. tutkimusperustaiset pilotit, joiden avulla kehitetään opetuksen ja ohjauksen joustavia ja yksilöllisiä tiloja ja tuetaan niihin kytkeytyvää osaamisen kehittämistä.

Opetussuunnitelmatyö käynnistettiin yliopiston koko koulutusportfolion eli koulutusten ja tutkinto-ohjelmien arvioinnilla. Jatkuvan oppimisen osalta jatkettiin uuden opintotarjonnan kehittämistä sekä toimintamallin rakentamista.

Vuosi 2021 oli ensimmäinen vuosi laajamittaista EduFutura-ristiinopiskelutarjontaa, ja opintotarjottimella oli n. 200 opintojaksoa.

Ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden palveluita vahvistettiin osana yliopiston Talent Boost -palvelulupausta ja -projektia opiskelijarekrytoinnin ja markkinoinnin, opintososiaalisen tuen sekä työelämäyhteistyön ja työllistymisen tuen palveluilla (sopimusraportoinnin liite 2).

FORTHEN-yliopistoallianssissa tuettiin mm. opiskelijaliikkuvuuden uusia muotoja ja henkilökunnan verkostoitumista. Allianssi laajeni kahdella uudella jäsenyliopistolla ja hakee parhaillaan jatkorahoitusta.

Tutkimuksen kehittämisohjelma - Tutkija keskiössä

Tutkimuksen kehittämisohjelman strategisista tavoitteista priorisoitiin vuodelle 2021 tutkimuksen tukipalveluiden kehittäminen kansallisten ja kansainvälisten tutkimushankkeiden suunnitteluun, toteuttamiseen ja raportointiin, tutkimusaineistojen hallinnan ja avoimuuden kehittäminen, avoimen tieteen ja tutkimuksen toimintamallien edistäminen sekä tutkijoiden osaamisen kehittäminen tutkimuksen kaupallistamiseksi.

Tutkimuksen tukipalveluiden arvioinnin pohjalta laadittiin toimintasuunnitelma, jonka tavoitteena on saumattoman palvelun tarjoaminen hankkeen kaikissa eri vaiheissa.

Avoimen tiedon keskus ja digipalvelut ovat luoneet uusia työkaluja tutkimusaineistojen hallintaan ja avaamiseen sekä lisänneet alueen koulutusta tutkijoille. Tieteen ja tutkimuksen avoimuuden toimintamallien edistämiseksi yliopisto on kehittänyt avointa toimintakulttuuria ja käytäntöjä sekä tutkijan vastuullista arviointia. Kaikille osapuolille on tarjolla ohjausta, ohjeistusta ja resursseja vastuulliseen arviointiin.

Tutkimuksen kaupallinen hyödyntäminen on keskeinen osa yliopiston yhteiskunnallista vaikuttavuutta, ja yliopiston tutkimuslähtöisen liiketoiminnan tuki kattaa kaikki vaiheet liikeideasta kasvuyritykseen. Tukiprosessi on kuvattu, ja teknologiansiirtoprosessi olemassa oleville yrityksille kuvataan ja otetaan käyttöön seuraavaksi.

Yliopiston tutkimuksen ekselenssi:

- Johdamme kolmea uutta Suomen Akatemian tutkimuksen huippuyksikköä vuosina 2022-2029 hiukkasfysiikassa, musiikin tutkimuksessa, oppimisen dynamiikassa sekä mukana matematiikan huippuyksikössä (HY koordinoi).
- Kaksi uutta akatemiaprofessoria kaudelle 2021-2026.
- Euroopan tutkimusneuvoston (ERC) 2020 myöntämä Consolidator Grant -hanke käynnistyi vuonna 2021.
- Euroopan tutkimusneuvosto (ERC) myönsi tammikuussa 2022 kahdelle Jyväskylän yliopiston tutkijalle kahden miljoonan euron ERC Starting Grant -rahoituksen.
- Yliopisto on listattu kaikissa keskeisissä kansainvälisissä yliopistorankingeissa ja menestyy erityisen hyvin kasvatustieteiden sekä liikuntatieteiden arvioinneissa.

Osaava, luova ja hyvinvoiva yliopistoyhteisö -kehittämisohjelma

Osaava, luova ja hyvinvoiva yliopistoyhteisö -kehittämisohjelman strategisista tavoitteista priorisoitiin vuodelle 2021 jatkuva johtajuuden kehittäminen, työ- ja opiskeluyhteisön hyvinvointi sekä kilpailukykyisen osaamisen kehittämiseen ja uudistumiseen kannustavan urapolun kehittäminen.

Valmentavaa johtajuutta kehitettiin lähijohtajien JYULead-valmennusohjelmalla (suorittaneita 128). Esihenkilöille tarjotaan myös verkkovalmennuksia oman osaamisen ja työyhteisön hyvinvoinnin kehittämiseen ja heitä tuetaan yksilö-coachingin ja mentoroinnin muodossa.

Uuden akateemisen johdon perehdyttämiseksi toteutettiin laajamittainen ja kohdennettu perehdyttämisohjelma sekä johtoryhmien valmennusohjelma.

Työyhteisön hyvät tavat ja eettinen koodisto (Code of Conduct) on julkaistu. Hakija- ja työntekijäkokemusta on kehitetty rekrytointiprosessia sujuvoittamalla. Kansainvälisen henkilöstön vahvempi integroiminen ja palveluiden kehittäminen on kytketty osaksi yliopiston Talent Boost -palvelulupausta (sopimusraportoinnin liite 2).

Hyvinvoinnin kehittämisessä painottui yliopiston varhaisen välittämisen toimintamallin uudistaminen ja vastuullisen työkäyttäytymisen vaalimisen ohjeistuksen valmistelu. Työhyvinvointikyselyn kehittämistoimenpiteet on laadittu yksikkövetoisesti. Lisäksi on toteutettu eri henkilöstöryhmien hyvinvointipalveluita muun muassa apurahatutkijoiden palvelut sekä Hyvinvoiva opettaja ja Hyvinvoiva työntekijä -ohjelmat. Pandemian poikkeusjärjestelyt joustavoittivat käytänteitä ja hybridityöskentelylle laadittiin soveltamisohjeet.

Tavoitekeskusteluprosessi on uudistettu ja systematisoitu. Yksikön johdolle ja henkilöstölle on tuotettu valmennuksia tavoitteellisuudesta ja osaamisen kehittämisestä. Uusi osaamisen ja hyvinvoinnin palvelusivusto kokoaa selkeästi osaamisen kehittämisen palvelut.

Tenure track -urapolulle rekrytoiduista JYU:n ulkopuolelta tuli 37 %, naisia 49 % ja kansainvälisiä 13 %.

Digiohjelma - Digimatka edelläkävijäksi

Muuttuneessa toimintaympäristössä Jyväskylän yliopisto on päivittänyt digitalisaation pitkän tähtäimen suunnitelmansa, jonka puitteissa on kehitetty muun muassa jatkuvan oppimisen tarjoomaportaali sekä ulkomaisille että kotimaisille opiskelijoille. Yliopisto on jatkanut myös erittäin aktiivisessa roolissa kansallisessa Digivisio 2030 -hankkeessa.

Tutkimuksen suunnittelun ja toteutuksen digitaalista tukemista on parannettu tarvelähtöisesti kaikilla yliopiston tieteenaloilla. Avoin tiede ja aineistojen hallinta ovat olleet myös keskeisiä kehityskohteita.

Ylipistoyhteisön arkea on sujuvoitettu työnkulkua parantamalla itse kehitetyllä avoimen lähdekoodin Vasara-hyperautomaatioalustalla. Työnkulkujen automatisoinnin ohessa on rakennettu tekoälyperustaa, jonka puitteissa ensimmäiset pilotit on toteutettu. Kehitystoimet ovat parantaneet laatua ja tuoneet kustannustehokkuutta.

Opintotietojärjestelmä Sisu on otettu kokonaisuudessaan käyttöön. HelpJYU-tukipalveluportaa-lin käyttöä on laajennettu, ja 24/7 tukea antava chatbot on otettu käyttöön. Opiskelijoiden moolisovellusta on kehitetty, ja yliopiston verkkosivu-uudistus on aloitettu.

Pandemian myötä uudistuneita työ- ja opetuskäytänteitä ja hybridityöskentelyä on tuettu rakentamalla ja varustamalla tietoteknistä tukea tiloihin. Merkittävä ponnistus oli digitaalisesti järjestetyt valintakokeet kampuksella.

Kampuksen kehittämisohjelma - JYUnique Campus

Lisääntynyt hybridityöskentely ja -opiskelu ovat tuoneet uusia haasteita, mutta myös mahdollisuuksia kampuksen tilojen käytölle, joita yliopisto jäsentää tulevan tilastrategian kautta.

Peruskorjattu Lähde-kirjasto avattiin lukuvuoden 2021-2022 käynnistyessä. 24 Me korjausinvestointi vahvistaa tavoitetta koko kaupungin kampuksella, kun Lähde toimii yliopistoyhteisön ja kaupunkilaisten kohtaamispaikkana. Seuraava peruskorjaushanke on Ylistönrinteen kampusalue, jossa sijaitsevat yliopiston

kannalta merkittävimmät tutkimusinfrastruktuurit. Kokonaisinvestoinnin on noin 47 Me.

Euroopan komissio myönsi huhtikuussa 2022 Seminaarinmäen kampusalueelle Euroopan kulttuuriperintötunnuksen. Kampus tuo esille Suomen ja Euroopan koulujärjestelmän merkitystä tasa-arvoisen ja demokraattisen yhteiskunnan perustana. Kulttuurihistoriallisesti merkittävän kampuksen valaistuksen, viheralueiden sekä kasvitieteellisen puutarhan kehittämiseen ja säilyttämiseen on kohdennettu lisäresursseja.

Kestävyys ja vastuullisuus ovat kampuksen kehittämisen kulmakivet kampuksen toimiessa kokeilualustana kestävyysmurrosta edistäville ratkaisuille. Tavoittelemme luonnon kokonaisheikentymättömyyttä ja seuraamme ilmastohaittojen lisäksi myös aiheuttamiamme luontohaittoja osana ympäristöohjelmaa, jonka kärkänä on yliopiston tavoite olla hiilineutraali 2030 mennessä. JYU on ollut keskeisessä roolissa kansallisessa yhteistyössä laadittaessa tiekarttaa korkeakoulujen hiilijalanjäljen tutkimusperustaiseen raportointimalliin. Ekologisen kestävyuden lisäksi yliopisto edistää myös kampustensa sosiaalista ja kulttuurista kestävyyttä, sekä parantaa kampustensa saavutettavuutta jatkuvasti.

2.2 Vahvuusalat ja uudet, nousevat alat

Yliopiston strategiatyön yhteydessä täsmennetyt strategiset painoalat, jotka suuntaavat monialaisen yliopiston tutkimusta, koulutusta ja vaikuttavuutta ovat:

- Oppiminen, opetus ja vuorovaikutus
- Liikunta, terveys ja hyvinvointi
- Luonnon perusilmiöt ja matemaattinen ajattelu
- Kieli, kulttuuri ja yhteiskunta
- Kestävä liiketoiminta ja talous
- Informaatioteknologia ja ihminen tietoyhteiskunnassa

Painoalat perustuvat monialaiseen yhteistyöhön yliopiston sisällä sekä ulkoisten kumppaneiden kanssa.

Yliopiston strategiaan painoaloihin pohjautuvia monitieteisiä nousevia aloja ovat mm. aivotutkimus, resurssiviisaus ja kiertotalous sekä kriisien ja yhteiskunnallisten muutosten tutkimus.

Jyväskylän yliopiston strategian mukaiset painoalat ovat osoittautuneet tehokkaiksi ohjaamaan tutkimusta sekä painoalojen sisällä että painoalojen rajapinnoilla. Strategiset painoalat konkretisoituvatkin useimmissa tiedekunnissa ja erillislaitoksissa ja tuovat tieteenalojen välisellä yhteistyöllä uniikkeja ratkaisuja globaaleihin ongelmiin.

Korkeatasoinen tutkimus todentuu rankingeissa, joissa Jyväskylän yliopisto sijoittuu hyvin erityisesti kasvatusaloilla ja liikuntatieteissä. Jyväskylän yliopiston liikuntatieteet ovat sijalla kahdeksan Shanghai Rankingin liikuntatieteellisten korkeakoulujen listauksessa. Liikuntatieteet sijoittuvat sadan parhaan joukkoon myös QS:n alakohtaisessa rankingissa. Kasvatustieteet ovat sadan parhaan joukossa Times Higher Education rankingissa (sijoitus 66), QS-rankingissa (81) sekä Shanghai Rankingissa (40), ollen pohjoismaiden paras ja neljäs Euroopassa.

Yliopiston uudet akatemiaprofessorit toimivat luonnon perusilmiöiden ja informaatioteknologian alueilla sekä kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimuksessa. Vuoden alusta käynnistyneet, Jyväskylän yliopiston koordinoimat tutkimuksen huippuyksiköt toisaalta jatkavat vahvaa fysiikan ydintutkimuksen ja kvanttitutkimuksen perinnettä luonnon perusilmiöissä ja toisaalta laajentavat opetuksen, vuorovaikutuksen ja hyvinvoinnin tutkimusta hyödyntäen muun muassa musiikkia ja aivotutkimusta. Kieli, kulttuuri ja yhteiskunta -alalla Jyväskylän yliopiston tutkimus edustaa kansainvälistä huippua myös tietyillä kapeilla alueilla, esimerkkinä musiikin tutkimus, johon raportointijaksolla on tullut sekä huippuyksikkö että ERC Starting Grant.

Painoalojen pohjalta Jyväskylän yliopistossa on muodostettu monin tavoin hyvinvoinnin näkökulmia tutkivia erittäin monitieteisiä kokonaisuuksia.

- Planetaarisen hyvinvoinnin kokonaisuus JYU.Wisdom yhdistää luonnontieteet, yhteiskuntatieteet, kestävä talouden ja informaatioteknologioiden menetelmät.

- Hyvinvoinnin JYU.Well-kokonaisuus tutkii yksittäisten ihmisten hyvinvointia ja sen tukemista esimerkiksi ihmisen koko elinkaaren ja käyttäytymisen kannalta lukuisten menetelmien ja erittäin laajojen aineistojen pohjalta.
- Oppimisen, opettamisen ja vuorovaikutusten tutkimus JYU.Teach on kolmas laaja kokonaisuus, joka myös levittäytyy suurimpaan osaan yliopiston tutkimusalueita keskittyen erityisesti opettajien koulutukseen ja sen tutkimusperustaiseen kehittämiseen.

Jyväskylän yliopisto on valinnut nämä kolme kokonaisuutta profiloitintalueiksi vuosille 2023-2028.

Painoalojen vaikuttavuus näkyy myös yrittäjyys- ja innovaatiotoimintana. Perustutkimukseen pohjaava spin-off-yritys Biopsense Oy sai ensimmäisenä Suomessa Horisontti Euroopan EIC Transition Challenges -rahoituksen.

Painoaloihin pohjautuvat monitieteiset nousevat alat ovat myös kehittyneet hyvin. Esimerkkinä nousevista aloista voidaan nostaa Kemian kiertotalouden osaamiskeskittymä, jonka konseptointi ja toimintamallin kehittäminen lähtivät määrätietoisesti käyntiin. Osaamiskeskittymän perusteet ovat monitieteisissä painoaloissa tehdyssä työssä, mikä näkyy mm. siinä, että yritysten sitoutuminen toimintaan on lähtenyt varsin nopeasti liikkeelle. Toiminnan vaikuttavuudesta indikoi myös se, että ensimmäinen spin-off-yritys Weeefiner Oy pystyy ylläpitämään jo varsin merkittävää liikevaihtoa.

Informaatioteknologia ja ihminen tietoyhteiskunnassa konkretisoituu uuden uniikin tekniikan alan koulutuksen alettua ja ihmisläheisen teknologian tutkimuksen vahvistuttua uusien professori ja tenure track -rekrytointien ja työelämäprofessuurien myötä. Yhteistyö elinkeinoelämän kanssa on aktiivista, ja moni alan yritys on laajentanut toimintojaan Jyväskylään. Painoalalle kohdennettu historiallinen suuri lahjoitus 4Me tulee osaltaan vahvistamaan alan tutkimusta ja koulutusta.

3. Korkeakoulun strategiaa tukevat toimenpiteet ja tutkintotavoitteet

Korkeakoulut ja opetus- ja kulttuuriministeriö sitoutuvat korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision 2030 toimeenpanoon. Korkeakoulujen digivisio toteutetaan korkeakoulujen yhteisen tiekartan mukaisesti.

Jyväskylän yliopiston strategia *Osaava ja hyvinvoiva ihminen* vuodelta 2018 sisältää korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision 2030 keskeiset tavoitteet. Strategia muodostuu viidestä kehittämisohjelmasta (kohdassa 2.1) sekä strategiaa läpileikkaavista tavoitteista (kohdassa 1.). Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriön ja Jyväskylän yliopiston välille sovitut kuusi strategista kehittämiskohdetta (kohdassa 3.1) toteuttavat kansallista visiota ja yliopiston strategiaa.

Vuosien 2020-2021 tavoitteena yliopistotasolla on vahvistaa strategian toimeenpanokykyä. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi vuonna 2020 rekrytoitujen kehittämisspäällikön tuella yliopistoon on luotu kehittämisprojektien hallintaan toimintamalli sisältäen koulutusohjelman projektipäälliköistä salkunhaltijaksi. Vuodesta 2021 koulutusmoduulit on avattu laajasti yliopistoyhteisölle. Koulutuksissa on näkökulmana erityisesti toiminnan kehittäminen, mutta ne ovat saaneet erinomaisen vastaanoton myös muissa projektityypeissä toimivilta. Koulutusmoduulit ovat PM1 - Projektitoiminta tutuksi, PM2 - Projektitoiminnan perusteet ja PM3 - Vaativien projektien johtaminen.

Yliopistossa on merkittäväällä tavalla vahvistettu strategian toimeenpanokykyä ja muutoksen johtamista. Projektijohtamisen vahvistaminen tukee myös laajemmin yliopiston tavoitetta johtajuuden kehittämisestä ja täydentää yliopiston omaa johtajuuden valmennusohjelmaa (JYULead).

Muiden tässä raportissa kuvattujen toimenpiteiden ja tulosten lisäksi Jyväskylän yliopisto vahvistaa vaikuttavuuttaan kansallisesti uniikissa alueellisessa yhteistyökumppanuudessa EduFuturassa. EduFutura-oppilaitosten ja Jyväskylän kaupungin strategiset tavoitteet kytkeytyvät monelta osin toisiinsa. Kaupungin strategiset kärjet ovat:

- Koulutus- ja kulttuurikaupunki
- Elinvoiman kaupunki

- Liikuntapääkaupunki
- Resurssiviisas kaupunki

Keväällä 2016 perustetun EduFutura yhteistyön vakiinnuttua integroidaan toimintaa yhä enemmän osaksi oppilaitosten arkea. Vuoden 2021 lopussa sovittiin EduFutura Jyväskylä yhteistyön toimintamallin uudistamisesta vuoden 2022 aikana. Toimintamalli rakentuu EduFutura strategian (2020-2024) pohjalta entistä kiinteämmin oppilaitosten perustoimintaan tehostaen yhteisten osaamiskeskittymien ja kärkialojen toimintaa. Yhteistyö ja kehittäminen pohjautuvat EduFutura strategian mukaisesti kolmeen lupaukseen:

- EduFutura tarjoaa opiskelijalle mahdollisuuden rakentaa joustava ja yksilöllinen opintopolku
- EduFutura kehittää kilpailukykyä ja elinvoimaa tulevaisuuslähtöisellä osaamisella ja työelämäpalveluilla
- EduFuturassa on laadukkaat ja kustannustehokkaat rakenteet

EduFutura oppilaitosten yhteinen sote-strategia laaditaan ja toimeenpannaan 2021-2022 huomioiden Keski-Suomen hyvinvointialueen valmistelu ja strategia.

Suomalaisen Musiikkikampuksen laajennus otettiin käyttöön tammikuussa 2021 ja Musiikkikampuksen 20-vuotispäivää vietettiin marraskuussa 2021. EduFutura-urheilupolkua (valmentaja- ja e-sport -polut) vahvistettiin osana Jyväskylän liikuntapääkaupunki -yhteistyötä. Olympiakomitean urheiluakatemiaohjelma ja Urheilijoiden Ammattienedistämissäätiö myönsivät EduFuturalle kunniainnin urheilijoiden kaksoisuran edistämisestä. Monialaisen kuntoutuksen TKI-toimintasunnitelma käynnistyi 2022. EduFuturan yrittäjyysstrategian kehittämistyö palkittiin parhaana käytännöllisenä kehittämistyönä valtakunnallisilla Yrittäjyyskasvuspäivillä.

Jyväskylän kaupunki ja työ- ja elinkeinoministeriö allekirjoittivat innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksen. Jyväskylän yliopisto toimii aktiivisesti ekosysteemisopimusten tavoitteiden toteutumiseksi kumppaneidensa kanssa.

3.1 Korkeakoulun strategiaa tukevat toimenpiteet

Yliopisto on strategiansa perusteella määritellyt kuusi keskeistä kehittämiskohdetta:

Opettajien koulutuksen tutkimusperustainen uudistaminen

Yliopisto uudistaa opettajien koulutusta kehittämällä rakenteita ja sisältöjä sekä lisäämällä opettajien koulutukseen kansainvälisiä valmiuksia ja kulttuurienvälistä osaamista tuottavia sisältöjä. Yliopisto vahvistaa opettajien koulutusta kehittävää tutkimusta tukemalla huippututkimuksen edellytyksiä. Yliopisto toimii aktiivisesti muiden yliopistojen kanssa opettajien koulutuksen ja tutkimuksen kansallisen yhteistyöverkoston luomiseksi, jonka tavoitteena on oppimiseen ja oppimisympäristöihin liittyvien tutkimushankkeita sekä kansallisten ja kansainvälisten tutkimusohjelmahakujen koordinointi ja kansainvälisen verkottumisen ja yhteistyön edistäminen.

Seurantaindikaattorit:

- Myönnetty korkean profiilin täydentävä tutkimusrahoitus (Suomen Akatemia, EU, Lippulaiva, STN) strategisella painoalalla Opetus, oppiminen, ja vuorovaikutus 12 M€ v. 2024 (2019: 9,6 M€; 2022: 10 M€)
- Valtakunnallinen yhteistyö tutkimusperustaisessa uudistamisessa on vahvistunut yhteistyöverkoston kautta, 18 yhteistä tutkimus- ja kehittämishanketta ja kansallista /kansainvälisesti suuntautunutta aloitetta v. 2024 (2019: 8; 2022: 13)

Kilpailukykyiset ja vaikuttavat tutkimus- ja oppimisekosysteemit sekä infrastruktuurit

Yliopiston tieteenalakohtaisesti kansainvälisesti merkittävät infrastruktuurit ja niiden ympärillä olevat tutkimusryhmät ovat laadukkaita ja vetovoimaisia tutkimusympäristöjä. Infrastruktuurien elinkaaren hallinnalla mahdollistetaan niiden suunnitelmallinen kehittäminen ja pitkän aikavälin investointisuunnittelu. Kiihdytinlaboratoriota kehitetään voimakkaammin kansainväliseksi innovaatioinfrastruktuurikeskukseksi kotimaisella ja eurooppalaisella rahoituksella sekä vahvistamalla yritysekosysteemiä keskuksen tarjoaman palvelun ympärille. Yliopisto vahvistaa monitieteisyyttä tukevia luonnon- ja ihmistieteiden infrastruktuureja.

JYULearn-konseptin mukaisesti käynnistetään innovatiivisia pilotteja ja tuetaan systemaattisesti opettajien osaamisen jatkuvaa kehittämistä. Kehittämistyössä luodaan rakenteita aktiiviselle yhteistyölle elinkeinoelämän ja julkisen sektorin toimijoiden välille. Koulutuksen digitaalinen palveluympäristö rakennetaan vaiheittain uudistuvan peruspalvelujen tietojärjestelmäkokoisuuden varaan, integroiden siihen opiskelijan itsepalvelut, ohjauspalvelut, oppimisen seurannan ja analytiikan sekä kansallisten palvelujen sisällöt digivision 2030 mukaisesti. Kansainvälisille koulutusmarkkinoille luodaan uusia koulutuskokonaisuuksia ja digitaalisia innovaatioita.

Yliopisto osallistuu FORTHEM-verkoston toimintaan laajentaen verkoston päätoimintoja: opiskelija- ja henkilökuntaliikkuvuus (ml. virtuaali-liikkuvuus), yhteiset opintojaksot ja tutkinto-ohjelmat, opiskelijoiden kansalaisaktiivisuuden lisääminen ja sidosryhmäyhteistyö. Monialaiset asiantuntijatiimit tuottavat ratkaisumalleja yhteiskunnallisiin haasteisiin tutkimustiedon pohjalta.

Seurantaindikaattorit:

- Yritysyhteistyössä toteutettaville tutkimus- ja innovaatiohankkeille myönnetty täydentävä rahoitus 2,1 M€ v. 2024 (2019: 0,8 M€; 2022: 1,4 M€)
- FORTHEM-verkostossa toteutuneiden harjoittelujen ja lyhytliikkuvuusjaksojen määrä vuosittain, 250 v. 2024 (2019: toiminta ei vielä käynnistynyt; 2022: 120). Lisäksi raportoidaan verkostossa suoritettujen opintopisteiden.
- Tutkimus- ja koulutuslaitteinvestointien tasearvojen kehitys (investointien vuosittaisen euromäärän suhde kirjanpidon poistojen euroihin) 110 % v. 2024 (2019: 97 % (lisäinvestoinnit olivat 2,857 M€ ja poistot 3,938 M€); 2022: 105 %)

Kokonaisvaltaista hyvinvointia edistävä yliopisto

Liikunnan, urheilun ja hyvinvoinnin tutkimus muodostavat Jyväskylään kansainvälisesti houkuttelevan innovaatioekosysteemin yhdessä Jyväskylän yliopiston, muiden tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden (KIHU, Likes, JAMK, KSSHP, Gradia) ja yritysten kanssa.

Alan tutkimusta keskitetään rakentuvalle Hippokselle. Alueen toimijoiden kanssa toteutetaan yhteisiä tutkimushankkeita ja luodaan yhteistä opetustarjontaa terveyden, liikunnan, hyvinvoinnin ja kuntoutuksen alueille EduFutura-yhteistyönä. Tutkimus- ja koulutusyhteistyötä laajennetaan Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin kanssa.

Yliopisto jatkaa Student Life -toimintamallin tutkimusperustaista kehittämistyötä tavoitteena hyvinvointiosaamisen vahvistaminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen. Verkko- ja mobiilipohjaista hyvinvointiohjelmaa, Opiskelijan kompassia, kehitetään tutkimusperusteisesti myös perusopetuksen ja lukiokoulutuksen tarpeisiin.

Seurantaindikaattorit:

- Opiskelijan kompassi -hyvinvointiohjelma on käytössä 8 korkeakoulussa ja pilotoitavana myös kansainvälisessä yhteistyössä v. 2024 (2019: JYU:n lisäksi rajallisessa käytössä kahdessa korkeakoulussa; 2022: laajassa käytössä 4 korkeakoulussa). Lisäksi raportoidaan käyttäjämäärien kehitys.
- Myönnetty korkean profiilin täydentävä tutkimusrahoitus (Suomen Akatemia, EU, Lippulaiva, STN) strategisella painoalalla Liikunta, terveys ja hyvinvointi 9 M€ v. 2024 (2019: 7,3 M€; 2022: 8 M€)
- Monialaisen kuntoutuksen yhteistyöopintojen opintopisteiden määrä 1 200 op v. 2024 (2019: 100 op; 2022: 700 op). Lisäksi raportoidaan Kuntoutus avaimena hyvinvointiin -kurssia hyödyntävien ammatillisten oppilaitosten lukumäärä.

Vastuullisesti vaikuttava yliopisto

Kestävyys ja vastuullisuus läpileikkaavat yliopiston koko toimintaa. Yliopiston parantaa kestävyys, vastuullisuuden ja vaikuttavuuden arviointia, kehittämistä ja raportointia. Kehittämistyö perustuu YK:n kestävän kehityksen tavoitteille ja muodostaa yliopiston toiminnanohjaukseen integroituvan toimintamallin.

Monitieteisen resurssiviisauteen keskittyneen JYU.WISDOM-yhteisön vaikuttavuutta tuetaan rahoituksella ja rekrytoinneilla. Monitieteistä tutkimusta suunnataan kestävyys, vastuullisuuden ja planetaarisen hyvinvoinnin alueelle, joille luodaan tutkintokoulutusta ja jatkuvan oppimisen tarjontaa kaikissa tiedekunnissa. Yliopisto integroi kestävyys ja vastuullisuuden näkökulmat kaikkiin opetussuunnitelmiin.

Yliopisto vahvistaa edelläkävijärooliaan maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden korkeakoulutuspolkujen, jatkuvan oppimisen koulutusmoduulien sekä ohjauspalveluiden kehittämisessä. Yliopisto vakiinnuttaa hankeperustaisesti kehitetyt toimintamallit (ml. SIMHE, INTEGRA) osaksi normaalia toimintaa.

Seurantaindikaattorit:

- Kestävyyden ja vastuullisuuden integrointi opetussuunnitelmiin, toteutettu kaikissa kuudessa tiedekunnassa ja monikielisen akateemisen viestinnän keskuksessa v. 2024 (2019: pilotti JSBE:ssä; 2022: toteutettu neljässä tiedekunnassa). Lisäksi raportoidaan kestäväyyteen ja vastuullisuuteen liittyvien opintojaksojen ja suoritettujen opintopisteiden määrää.
- JYU.WISDOM-resurssiviisautyhteisön julkaisujen lukumäärä 60 v. 2024 (2019: 10; 2022: 30). Lisäksi raportoidaan SciValin SDG luokitellut julkaisut

Osaamisen uudistamista, yrittäjyyttä ja innovaatioita

Yliopisto tarjoaa mahdollisuuden rakentaa tulevaisuuden työelämän kannalta merkityksellisiä osaamisprofilleja ja vastaa koulutuksellaan modernin, kehittyvän tietoyhteiskunnan osaamistarpeisiin.

Yliopiston koulutustarjontaa ja opetussuunnitelmia kehitetään ja toteutetaan monitieteisesti eri tieteenalojen välisessä yhteistyössä sekä yhteistyössä työelämän sekä muiden kansainvälisten ja kansallisten kumppaneiden ja tahojen kanssa.

Yliopistoyhteisön toimintakulttuuri, rakenteet ja tukipalvelut edistävät yksilöiden osaamisen ja luovuuden suuntautumista yrittäjyyteen sekä uusien mahdollisuuksien rakentamiseen. Opiskelijoilla on mahdollisuus valita joustavasti opintoja, jotka lisäävät heidän työelämä-, yrittäjyys-, innovaatio- ja projektitaitojaan.

Yliopisto muodostaa selkeän ja vetovoimaisen jatkuvan oppimisen toimintamallin, joka vastaa muuttuvan työelämän osaamistarpeisiin.

Innovaatiopalveluiden toimintamalli keksintöilmoituksiin ja kaupallistamiseen tehdään tunnetuksi laajasti tutkijayhteisölle. Yritysyhteistyötä lisätään paikallisesti ja kansainvälisesti sekä tätä tavoitetta tukevaa viestintää ja koulutusta lisätään. Yliopisto luo yrittäjyysbarometrin, jonka avulla seurataan keskeisiä yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen, erityisesti yrittäjyys- ja innovaatiotoiminnan ja yritysyhteistyön tuloksia.

Seurantaindikaattorit:

- Yrittäjyysopintojen opintopistemäärä 7 500 op v. 2024 (2019: 6 844 op; 2022: 7 200 op)
- Yliopistossa syntyneistä innovaatioista tulleiden oppilaitosesihautomossa ja hautomossa olevien liikeideoiden määrä 70 v. 2024 (2019: 35; 2022: 50)

Kansainvälisesti vetovoimainen, hyvin johdettu ja tuloksellinen yliopisto

Yliopisto kehittää yhteistyötä alueen keskeisten toimijoiden sekä valtakunnallisten ja kansainvälisten verkostojen kanssa kansainvälisen houkuttelevuuden kehittämiseksi. Kansainvälisille osaajille ja heidän perheilleen suunnattuja rekrytoinnin, asettautumisen ja integroitumisen palveluita kehitetään yhteistyössä muiden korkeakoulujen kanssa.

Yliopiston Interdisciplinary Visiting Scholars -ohjelma tukee yliopiston kansainvälistä vetovoimaa, tutkimuksen laadun kehittämistä, tieteiden välistä yhteistyötä ja tutkijoiden kansainvälistä verkostoitumista.

Yliopisto varmistaa tutkimusperustaisella opetuksen kehittämismallilla, että yliopiston koulutustarjonta on kansallisesti ja kansainvälisesti vetovoimaista, sillä on selkeä ja omaleimainen profiili, ja se vastaa muuttuviin, globaaleihin osaamistarpeisiin.

Yliopisto vahvistaa vetovoimaansa ja tuloksellisuuttaan johtamisosaamisen ja projektijohtamisen osaamisen kehittämisellä.

Seurantaindikaattorit:

- Henkilöstökyselyn osa-alueen Yhteisöllisyys yksikössämme keskiarvo vähintään 4,0 v. 2024 (2019: 3,7; 2022: 3,8)
- Henkilöstökyselyn osa-alueen Lähiesimiestyö keskiarvo vähintään 4,2 v. 2024 (2019: 3,9; 2022: 4,2)

1) Opettajien koulutuksen tutkimusperustainen uudistaminen

Tavoitteena on uudistaa opettajien koulutuksen rakenteita, sisältöjä ja menetelmiä varhaiskasvatuksen,

luokanopettajien, aineenopettajien, erityispedagogiikan ja koulutusjohtamisen alueilla. Kehittämiskohde tähtää kansalliseen opettajien koulutuksen ja kasvatusalan tutkimusperustaiseen kehittämiseen yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Kansallisen ohjausryhmän tavoitteiden mukaista toimintaa on jatkettu, ja verkoston ohjausryhmään osallistuu 12 korkeakoulua.

Opettajien koulutuksen alue on keskeinen osa Jyväskylän yliopiston Profi7 hakemusta.

- Korkean profiilin täydentävää tutkimusrahoitusta painoalalle Opetus, oppiminen ja vuorovaikutus myönnettiin vuonna 2021 yhteensä 15 Me
- Yhteisiä tutkimus- ja kehittämishankkeita oli käynnissä 16

2) Kilpailukykyiset ja vaikuttavat tutkimus- ja oppimisekosysteemit sekä infrastruktuurit

Merkittävin opiskelijoille suunnattu uusi opiskeluympäristö on peruskorjattu Jyväskylän yliopiston kirjasto Lähde. Se on suunniteltu monenlaisen työskentelyyn muuntuvaksi opiskeluympäristöksi, tarjoten opiskelijoille myös tärkeitä palveluita helposti saavutettavana.

JYULearn-konseptin toteuttamiseksi yliopisto on jatkanut future learning technologies -kehittämisaikahoiden valmistelua, joilla tuetaan monipaikkaista opetusta ja opettajien toimijuutta.

Tutkimuksen infrastruktuurien kehittämistoimet 2021 ovat liittyneet luonnontieteiden laboratoriorien ja musiikin tutkimuksen infrastruktuurien uudistamiseen.

Alueellinen ekosysteemi on syntymässä Keski-Suomen hyvinvointialueen ympärille, ja 2021 käynnistettiin EduFutura sote-strategian laatiminen yhteistyössä sosiaali- ja terveysalan toimijoiden kanssa. Tavoitteena on uudistaa osaamista, vahvistaa alan veto- ja pitovoimaa sekä mahdollistaa oppimis- ja tutkimusympäristöjen yhteyteen syntyvä innovaatioekosysteemi.

Yliopisto toimii aktiivisesti eurooppalaisessa FORTHEM-allianssissa. Lyhytliikkuvuusjaksot ovat käynnissä ja henkilöstön verkostoitumiselle on luotu käytäntöjä speed dating ja staff week -tapahtumien kautta. Digital Academy -toiminta on käynnistetty JYU:n asiantuntijoiden järjestämällä opettajien digikompetenssikoulutuksella sekä opiskelijoille tarjotuilla viestintä- ja kieliopinnoilla. JYUn koordinoima monialainen FORTHEM Labs -toiminta seitsemällä eri teema-alueella on jatkunut menestyksekkäästi, tarjoten jopa suunniteltua enemmän mahdollisuuksia sidosryhmien, opiskelijoiden ja tutkijoiden yhteistyölle.

Kolmevuotinen FIT FORTHEM -hanke käynnistyi 2021, ja tavoitteena on vahvistaa allianssia tutkimus- ja innovaatiokäytäntöjen edistämiseksi sekä lisätä yhteistyötä yliopistojen ja eri sidosryhmien välillä.

- Yritysyhteistyössä toteutettaville tutkimus- ja innovaatiohankkeille myönnetty täydentävä rahoitus 2021: 1,0 Me
- FORTHEM-verkostossa toteutuneiden harjoittelujen ja lyhytliikkuvuusjaksojen määrä vuonna 2021: 23 lyhytliikkuvuusjaksoa
- Verkostossa suoritettujen opintopisteiden määrä: Opintopisteitä ei tällä hetkellä saada järjestelmistä luotettavasti näillä luokittelutekijöillä
- Tutkimus- ja koulutuslaiteinvestointien tasearvojen kehitys: 92 %

3) Kokonaisvaltaista hyvinvointia edistävä yliopisto

EduFutura yhteistyössä on jatkettu monialaisen kuntoutuksen laajentamista Kuntoutuksen kehittämisfoorumin ohjauksessa mm. Kuntoutuksen soveltavan tutkimuksen pyöreässä pöydässä ja Osaamista kuntoutukseen koulutussymposiumissa. Tavoitteena on tunnistaa ja rakentaa suomalaisten yliopistojen yhteinen verkosto monitieteisen kuntoutuksen koulutuksen ja tutkimuksen valtakunnallisen strategian luomiseksi ja edistää valtakunnallista verkostoitumista.

Vuonna 2021 perustettu monialainen hyvinvointiin keskittyvä tutkija- ja asiantuntijayhteisö School of Wellbeing on vakiinnuttamassa toimintaansa. Tutkijaverkosto osallistuu aktiivisesti Keski-Suomen hyvinvointialueen kehitystyöhön sekä valtakunnallisiin kehittämisverkostoihin. Toiminnan vahvistamiseksi on tehty rekrytointeja, ja hyvinvoinnin alue on keskeinen osa Jyväskylän yliopiston Profi7 hakemusta.

Hippoksen rakentaminen on viivästynyt, ja yliopisto on tarkastellut vaihtoehtoisia ratkaisuja uudelle

liikuntalaboratoriolle.

- Opiskelijan kompassi -hyvinvointiohjelma on käytössä Jyväskylän yliopistossa ja Tampereen yliopistoissa
- Käyttäjämäärien kehitys: Ei raportoitavissa vielä 2022
- Myönnetty korkean profiilin täydentävä tutkimusrahoitus painoalalla Liikunta, terveys ja hyvinvointi 2021: 9,9 Me
- Monialaisen kuntoutuksen yhteistyöopintojen opintopisteiden määrä 2021: 104 op
- Kuntoutus avaimena hyvinvointiin -kurssia hyödyntävien ammatillisten oppilaitosten lukumäärä 2021: 95

4) Vastuullisesti vaikuttava yliopisto

Ekologisen kestävyys ja vastuullisuuden osalta kehittämiskohdetta toteuttaa yliopiston monitieteinen School of Resource Wisdom -verkosto. Tutkimustoiminnan monitieteiset teemat keskittyvät planetaariseen hyvinvointiin, resurssiviisauteen, kiertotalouteen, kestävyyskriisiin ja sen aiheuttamaan yhteiskunnalliseen muutokseen. Verkoston tutkimus on yhteiskunnallisesti vaikuttavaa ja luo edellytyksiä näyttöön perustuvalla päätöksenteolla.

Wisdom on kehittänyt Jyväskylän yliopiston ilmasto- ja luontohaitalaskentaa. Tuloksia käytetään mm. STN:n rahoittamassa ekologista kompensatiota koskevassa BOOST-hankekokonaisuudessa.

Wisdomin suunnittelema kestävyysopetus käynnistyi syyskuussa 2021 Planetaarisen hyvinvoinnin MOOC-kurssilla ja tulossa on neljä uutta kurssia. Wisdom käynnisti EduFutura yhteistyössä jatkuvaa oppimista tukevan työelämälähtöisen POLKU 2.0 kestävyysopetuskokonaisuuden valmistelun, joka sai EU:n rakennerahastosta 1,9 Me rahoituksen.

Opetussuunnitelmat 2024-2027 laaditaan niin, että kaikille yliopistolta valmistuville kasvaa ymmärrys kestävyys edistämiseksi ja kehittämiseksi. Johdatus planetaariseen hyvinvointiin edellytetään sisällytettäväksi kaikkien kandidaattitutkinto-ohjelmiin, ja kestävä kehitys ja vastuullisuuden teemat sisällytetään kaikkien tutkinto-ohjelmien oppimistavoitteisiin.

Sosiaalisen kestävyys ja vastuullisuuden alueella JYU jatkaa edelläkävijäroolissa maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden korkeakoulutuspolkujen, jatkuvan oppimisen koulutusmoduulien sekä ohjauspalveluiden kehittämisessä. Ukrainan tilanteen myötä merkitys on yhä tärkeämpi (SIMHE ja INTEGRA). Avoin yliopisto tarjoaa maksuttoman 15 opintopisteen S2-opetus monikielisessä ryhmässä - koulutuskokonaisuuden niille perusopetuksen opettajille, jotka työskentelevät Ukrainasta Venäjän hyökkäyksen vuoksi paenneiden kanssa ja joilla ei ennestään ole S2-opetuksesta kokemusta.

- Kestävyys ja vastuullisuuden integrointi opetussuunnitelmiin on parhaillaan tulossa kaikkien tiedekuntien kaikkiin kandidaattiohjelmiin
- Planetary Wellbeing MOOC -kurssin suorittanut 499 henkilöä
- JYU.WISDOM-resurssiviisausyhteisön julkaisujen lukumäärä 2021: 153

5) Osaamisen uudistamista, yrittäjyyttä ja innovaatioita

Uusi ihmistieteitä ja teknologiaa yhdistävä tekniikan kandidaatin tutkinto-ohjelma käynnistyi syksyllä 2021 saavuttaen heti hakijaprofiililtaan hyvän aseman. Myös ylemmän korkeakoulututkinnon ja tekniikan tohtorin tutkinto-ohjelmien rakentaminen on edennyt.

Osaamisen uudistamisessa Jyväskylän yliopisto on saavuttanut vaikuttavuutta volyymiltaan Suomen suurimpana avoimen yliopisto-opetuksen toteuttajana. Avoimessa yliopisto-opetuksessa opintopistekertymä oli edelleen kansallisessa vertailussa korkea ollen 127 210 op.

Jyväskylän yliopisto, Jyväskylän ammattikorkeakoulu ja koulutuskuntayhtymä Gradia ovat toteuttaneet EduFuturan vuonna 2020 päivitettyä yrittäjyysstrategiaa, mikä palkittiin parhaana käytännöllisenä kehittämistyönä valtakunnallisilla Yrittäjyyskasvuspäivillä.

Jyväskylän Yritystehdas Oy on luonut edellytyksiä yliopistolähtöisille aloitteleville yrityksille ja start up -yritysten kasvulle ja potentiaalisten sijoituskohteiden määrä on nousussa. Yliopisto ja Unifund Oy ovat

rakentaneet yhteistyöverkostoa Venture Capital -yhtiöiden kanssa.

- Yrittäjyysopintojen opintopistemäärä vuonna 2021 oli 13 094 op
- Esihautomossa ja hautomossa oli 2021 37 liikeideaa

6) Kansainvälisesti vetovoimainen, hyvin johdettu ja tuloksellinen yliopisto

Strateginen tavoite innostusta ja innovaatioita tuottava johtajuus on konkretisoitunut JYULead-johtajuusvalmennusohjelmassa, ja JYULead1 saanut yliopiston henkilöstön keskuudessa suuren suosion. Valmennuksiin on osallistunut noin 130 henkilöä akateemisista yksiköistä ja yliopistopalveluista. Seuraavan tason JYULead2- valmennusohjelma on käynnistynyt ja valmennuksia toteutetaan jatkuvasti. Panostus on merkittävä, ja esimerkiksi yliopiston johtoryhmillä on kevätlukukauden 2022 usean päivän valmennusta johtamiseen, vuorovaikutukseen ja strategian toimeenpanoon liittyvistä teemoista. Projektiosaamisen koulutustarjontaa on edelleen laajennettu.

Kansainvälisten osaajien houkuttelun, rekrytoinnin ja integroitumisen parantamiseksi yliopisto käynnisti projektin kansainvälisten osaajien ja tutkinto-opiskelijoiden rekrytoimiseksi ja heille suunnattujen palveluiden kehittämiseksi. Työn konkretisoimiseksi em. alueille toteutettiin vuonna 2021 henkilöstörekrytoinnit tukemaan palveluiden pysyvää resursointia. Työ kytkeytyy korkeakoulujen Talent Boost -palvelulupauksen lunastamiseen, ja Talent Hub -koordinaation myötä onkin kehittymässä toimiva alueellinen, kansallinen ja kansainvälinen kumppani- ja sidosryhmäyhteistyö.

Yliopisto avasi keväällä 2021 haun Interdisciplinary Visiting Scholars -ohjelmaansa, jonka tavoitteena on tukea yliopiston kansainvälistä vetovoimaa, tutkimuksen laadun kehittymistä, tieteiden välistä yhteistyötä ja tutkijoiden kansainvälistä verkostoitumista. Ohjelman myötä yliopistossa vieraili lähes 100 kansainvälistä tutkijaa ja opettajaa lukuvuoden 2021-2022 aikana, osin virtuaalisesti.

- Henkilöstökyselyn Yhteisöllisyys yksikössämme keskiarvo oli 3,8
- Henkilöstökyselyn Lähiesiämyyden keskiarvo 2021 oli 3,9

3.2 Tutkintotavoitteet

Tavoitteena on, että korkeakoulutettujen määrä nousee vähintään 50 prosenttiin nuorista aikuisista vuoteen 2030 mennessä. Uuden työvoiman tarpeen näkökulmasta kasvu painottuu korkeakoulutettuihin. Vuonna 2030 suoritettaisiin ammattikorkeakoulututkintoja ja yliopistojen ylempiä korkeakoulututkintoja yhteensä noin 49 000. Koulutustason nostoon, hakijasuman purkamiseen sekä alojen ja alueiden osaajapulaan vastataan läpäisyä parantamalla ja lisäämällä korkeakoulutuksen aloituspaikkoja sekä suomen ja ruotsinkielisessä että vieraskielisessä koulutuksessa. Korkeakoulut ennakoivat työvoima- ja koulutustarpeita yhteistyössä eri sidosryhmiensä kanssa.

Korkeakoulut kasvattavat merkittävästi aidosti ensimmäistä opiskelupaikkaa hakevien osuutta opiskelemaan valittavista sopimuskauden loppuun mennessä. Korkeakoulut tehostavat siirto-opiskelijoiden valintaa vastaamaan kysyntään.

Korkeakoulut tiivistävät työ- ja elinkeinoelämäyhteistyötä ja parantavat opiskelijoiden työelämävalmiuksia kaikilla tutkintotasoilla. Korkeakoulut edistävät tohtoritutkinnon suorittaneiden liikkuvuutta ja sijoittumista myös muihin kuin korkeakoulujen tehtäviin. Korkeakoulut edistävät yhdessä eri toimijoiden kanssa ulkomaalaisten tutkijoiden, opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden integroitumista Suomeen ja suomalaisille työmarkkinoille.

Tavoitteet	Vuosina 2021 - 2024 keskimäärin
Ylemmät korkeakoulututkinnot	1 731
Kasvatusalat	330
Taiteet ja kulttuurialat	72
Yhteiskuntatieteet ja humanistiset alat	520
Liiketalous, hallinto- ja oikeustieteet	199
Luonnontieteet sekä maatalous- ja metsätieteelliset alat	210

Tietojenkäsittely ja tietoliikenne sekä tekniikan alat	170
Terveys- ja hyvinvointialat sekä palvelualat	230
Yliopistokohtaiset tavoitteet	
Tohtorin tutkinnot	150
Alemmat korkeakoulututkinnot	1 460

Yliopiston opettajankoulutuksen koulutustavoitteet kaudella 2021-2024 ovat vuosittain: varhaiskasvatuksen opettajat 147, varhaiskasvatuksen erityisopettajat 36, luokanopettajat 140, erityisluokanopettajat ja erityisopettajat 125.

Yliopisto suuntaa yhteiskuntatieteellisen alan koulutustarjontaa vahvemmin sosiaalityön kelpoisuuden tuottavaan koulutukseen.

Tutkintotavoitteet

Vuoden 2020 poikkeuksellisen kasvun jälkeen tulokset vuoden 2021 tutkinnoissa palautuivat aiempien vuosien tasolle. Yliopistosta valmistui tohtoreita 136 (174 vuonna 2020), maistereita 1538 (1863 vuonna 2020) ja kandidaatin tutkintoja suoritettiin 1275 (1416 vuonna 2020). Noin 20 vuoden ajan tavoitellun koulutusvastuun laajennuksen myötä tekniikan alan koulutus (diplomi-insinööri) käynnistyi elokuussa 2021, josta ensimmäiset tekniikan kandidaatit saadaan kahden vuoden kuluessa.

Ylemmät korkeakoulututkinnot

Yliopistotasolla ylempien korkeakoulututkintojen toteuma jäi vuonna 2021 keskimäärin alle yliopistolle asetetun tavoitteen. Osaltaan tutkintotulokseen vaikutti edellisen vuoden 2020 erinomainen tulos ylempien tutkintojen määrässä. Vuonna 2021 ylempien korkeakoulututkintojen määrä palasi vuoden 2019 tasolle. Tavoitteiden saavuttamisessa oli ohjauksenalakohtaista vaihtelua. Tavoitteet ylittyivät tietojenkäsittelyn ja tietoliikenteen sekä kauppa-, hallinto- ja oikeustieteiden ohjauksen aloilla palvelun kansallisesti ja alueellisesti näiden alojen osaajatarvetta. Kauppakorkeakoulun selvällä avoimen väylän vahvistamisella sekä informaatioteknologian aiemmin kasvatetulla opiskelijoiden sisäännotolla pyritäänkin vastaamaan elinkeinoelämän tarpeisiin. Eniten tutkintotavoitteista jäätiin luonnontieteiden ohjauksen alalla.

Alemmat korkeakoulututkinnot

Myöskään alempien korkeakoulututkintojen määrässä ei vuoden 2021 tavoitetta saavutettu ja niin ikään palattiin vuoden 2019 tasolle hyvän tutkintovuoden 2020 jälkeen. Vuonna 2020 päättyi Jyväskylän yliopiston opetussuunnitelmauudistuksen siirtymäaika, mikä kasvatti tutkintojen määrää siirtymäajan lopussa, eivätkä tehdyt aloituspaikkalisäykset vielä ehtineet vaikuttaa vuoden 2021 tutkintotulokseen. Positiivista oli kuitenkin, että tavoiteajassa suoritettujen tutkintojen osuus kasvoi selvästi kaikissa tiedekunnissa, joten voidaan tulkita, että opetussuunnitelmiin tehdyt muutokset ovat olleet oikeansuuntaisia.

Tohtorin tutkinnot

Myös tohtorin tutkintojen osalta vuonna 2021 jäätiin alle tavoitteen hyvän tutkintovuoden 2020 jälkeen. Tiedekunnat ovat lisänneet jatko-opiskelijoiden sisäänottoa, jotta Jyväskylän yliopisto säilyttää asemansa vahvana ja laadukkaana tohtorien kouluttajana.

Opettajankoulutuksen tavoitteet

Varhaiskasvatuksen opettajien koulutuksen aloituspaikkalisäykset eivät vielä näy suoritettujen tutkintojen määrässä. Erityisopettajan pätevyyden suoritti 135 opiskelijaa, joko osana tutkintoa tai erillisellä oikeudella. Erityisopettajan tutkintoja valmistui 61.

Ensikertalaisten osuus

Yhteishaun hakijamäärät kasvoivat vuodesta 2020 yli kahdella tuhannella. Kasvun muodosti pääosin ei-ensikertalaiset hakijat, minkä vuoksi ensikertaisen hakijoiden osuus pieneni. Paikan vastaanottaneissa ensikertalaisten osuus säilyi lähes ennallaan (58 % vuonna 2020 ja 55 % vuonna 2021).

Sosiaalityön kelpoisuuden tuottava koulutus

Sosiaalityön kandidaatti- ja maisteriohjelman aloituspaikkoja kasvatettiin vuonna 2021 osana koulutus- ja osaamistason noston lisäaloituspaikkoja yhteensä 10 lisäpaikalla.

4. Rahoitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää yliopistolle perusrahoitusta yliopistolaissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi yliopistolain (558/2009) 49§:n, yliopistoista annetun valtioneuvoston asetuksen (770/2009) 5, 6 ja 7 §:n ja yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (119/2019) perusteella yhteensä 155 959 000 euroa momentilta 29.40.50 seuraavasti:

Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 115 060 000 euroa.

Yliopiston valtakunnallisina tehtävinä on otettu huomioon Soveltavan kielentutkimuksen keskus SOLKI (sis. yleiset kielitutkinnot, Nordbas-yhteistyö, kielikoulutuspolitiikan valtakunnallinen t&k-toiminta), Kokkolan yliopistokeskus, KTL ja ohjausalan valtakunnallinen osaamiskeskus ja koulutuksen talous, kiihdytinlaboratorio, viittomakielen opetus ja tutkimus ja harjoittelukoulu. Perusrahoitukseen sisältyy vuosittain yhteensä 10 419 000 euroa (rahoitustaso vuonna 2021) kauden 2021-2024 valtakunnallisten tehtävien perusteella.

Strategiaperusteistarahoitusta kohdennetaan yliopistolle yhteensä 18 655 000 euroa vuonna 2021, 18 213 000 euroa vuonna 2022 ja 18 212 000 euroa/v vuosina 2023-2024.

- Rahoituksesta kohdennetaan yliopiston strategian mukaiseen toimintaan 13 292 000 euroa vuonna 2021 ja 12 000 000 euroa/v vuosina 2022-2024 ottaen huomioon yliopiston strategia ja sopimuksessa kohdassa 3.1 nimetyt strategisen kehittämisen toimenpiteet.

- Rahoituksesta kohdennetaan strategiaperusteisen rahoituksen ohjelmaosuuden (liite) mukaisesti:

a) Koulutus- ja osaamistason nostamiseen 2 143 000 euroa vuonna 2021, 2 993 000 euroa vuonna 2022 ja 2 992 000 euroa/v vuosina 2023-2024. Lisäksi yliopistolle osoitetaan helmikuussa 2021 erillisellä päätöksellä vuosien 2021-2022 lisäaloituspaikkojen osarahoituksena vuoden 2020 määrärahoista 850 000 euroa.

b) Korkeakoulujen kansainvälisyyden ja koulutusperäisen maahanmuuton ja integroitumisen edistämiseen 3 220 000 euroa/v vuosina 2021-2024.

c) Korkeakoulujen digitaalisen palveluympäristön kehittämisen rahoitus (3 673 000 euroa/v vuosina 2021-2024) on yliopistojen osalta osoitettu koordinaatiosta vastaavalle Aalto-yliopistolle.

Yliopiston valtionrahoitukseen sisältyy vuonna 2021 lisäksi 11 825 000 euroa arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä yliopistojen muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus yliopistoille aiheutuneista kustannuksista.

Myönnettyä rahoitusta ei käytetä elinkeinotoiminnan tukemiseen.

Strategian toimeenpanoa tukeva resursointi

Sopimusneuvotteluissa kaudelle 2021-2024 opetus- ja kulttuuriministeriön ja Jyväskylän yliopiston välille sovittiin kuusi strategista kehittämiskohdetta, jotka toteuttavat kansallista visiota ja yliopiston strategiaa.

Jyväskylän yliopisto on sisäisessä toiminnanohjauksessaan noudattanut rakennetta, jossa A-osan strategiset tavoitteet ovat yksikkökohtaisia tavoitteita ja B-osan tavoitteet yliopistotasoisia, eri yksiköitä läpileikkaavia tavoitteita. Nämä strategiset tavoitteet kytkeytyvät kansalliseen korkeakoulutuksen ja tutkimuksen tavoitetilaan ja toteuttavat opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa sovittuja strategisia kehittämiskohteita.

Nämä strategiset kehittämiskohteet konkretisoituivat edelleen syksyllä 2020 yliopiston sisäisissä sopimusneuvotteluissa tavoitteiksi ja kehittämiskohteiksi akateemisille yksiköille ja yliopistopalveluille, ja näiden kehittämiskohteiden toimeenpanoa jatketaan koko sopimuskauden ajan. Kehittämiskohteet

määriteltiin yliopiston sisäisen strategisen rahoituksen B-osalla resursoitavaksi.

Sisäisissä sopimusneuvotteluissa strategista rahoitusta on kohdennettu vuodelle 2021 strategisten tavoitteiden toteuttamiseksi seuraavasti.

- Tekniikan alan koulutuksen kehittäminen (DI) 600 000 e
- Jatkuva oppiminen 1 348 000 e
- School of Resource Wisdom 300 000 e
- Opettajien koulutuksen kehittäminen 300 000 e
- Yrittäjyyden edistäminen 200 000 e
- Koulutustarjonnan markkinointi ja opiskelijarekrytoinnin tukeminen 250 000 e
- Kansainvälisen asiantuntijuuden vahvistaminen 200 000 e
- School of Wellbeing 200 000 e
- Monialainen kuntoutus 200 000 e
- Yhteistyössä toteutettava monialainen koulutus 220 000 e
- Tutkimusperustainen kieli- ja viestintäopintojen kehittäminen 70 000 e

Valtakunnalliset erityistehtävät

Jyväskylän yliopisto on toteuttanut sille kuuluvia valtakunnallisia erityistehtäviä sopimuksen mukaisesti. Sopimuskaudelle uutena täydennyksenä viittomakielen tutkimukseen ja opetukseen sovittiin laajennuksesta suomenruotsalaisen viittomakielen tutkimukseen. Tehtävään on rekrytoitu henkilö, ja suomenruotsalaisen viittomakielen korpusaineiston käsittely etenee suunnitellusti noin 1,5 henkilötyövuoden voimin. Aineistoa on käsitelty noin kolmannes, ja samalla on luotu erilaisia yhteistyökäytänteitä suomenruotsalaista viittomakieltä käyttävään yhteisöön tutkimuksen ja kielen elvytysprosessin näkökulmasta. Yhteistyö on tiivistä kieliyhteisön ja kielen elvyttämiseen tähtäävien toimien parissa.

Koulutuksen tutkimuslaitos KTL on toteuttanut erityistehtävänsä kansallisessa ja kansainvälisessä yhteistyössä. KTL on vahvistanut ohjausalan valtakunnallista osaamiskeskusta uudella tutkimusprofessori-rekrytoinnilla.

Uusi strategia vahvistaa Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen toimintamallia verkostomaisesti toimivana ja vaikuttavana yliopistollisen tiedon solmukohtana, joka toimii saumattomassa yhteistyössä alueen kanssa. Loppuvuodesta 2021 saadulla strategisella rahoituksella vahvistetaan alueellisen yhteistyön toimintaympäristöä ja TKI-ekosysteemiä sekä kehitetään toimintamalli tukemaan etälaboratorioita ja monialaisia hajautettuja projekteja yliopistokeskuksessa toimivien yliopistojen ja elinkeinoelämän välisessä vuorovaikutuksessa.

Koulutus- ja osaamistason nosto

Jyväskylän yliopisto esitti opetus- ja kulttuuriministeriölle vuodelle 2022 aloituspaikkoja lisättäväksi yhteensä 125 paikkaa koulutus- ja osaamistason nostamiseksi.

Avoin yliopisto pystyi vastaamaan hyvin markkinaosuuskilpailuun, ja suoritettujen opintopisteiden määrä oli 110 111 op (ei sisällä JYUn tutkinto-opiskelijoita eikä yhteistyöoppilaitosten opetusta). Avoimeen yliopisto-opetukseen suoritetuissa opintopisteissä Jyväskylän yliopisto tuotti kansallisesti 22,5 % osuuden. Jyväskylän yliopisto toteuttaa jatkuvan oppimisen kehittämiseen tähtäävää projektia edelleen ja resursoi jatkuvan oppimisen tarjonnan kehittämiseen ja uudistamiseen vuonna 2021 yhteensä 1 015 000 e.

Korkeakoulujen kansainvälisyysohjelma

Korkeakoulujen kansainvälisyysohjelman toteuttamiseksi yliopisto on kohdennanut siihen tarkoitetun strategiarahoituksen täysimääräisesti yliopiston kansainvälisyyden kehittämiseen. Rahoitus on kohdennettu pääasiassa olemassa oleviin rakenteisiin sekä sellaisiin uusiin toimintoihin, joilla vahvistetaan rahoituksen välitöntä vaikuttavuutta ja kytkentää kansainvälisyysohjelman taustalla olevien valtioneuvoston korkeakoulu- ja tiedepoliittisten tavoitteiden lisäksi yliopiston strategiaan tavoitteisiin sekä profiiliin.

Talent Boost -palvelulupauksen kokonaisuus projektoitiin viiteen toisiinsa liittyvään osaprojektiin, joilla on yhteinen yliopiston sopimuksen palvelulupauksesta johdettu päätavoite kansainvälisten osaajien rekrytoinnin ja integroinnin kehittämiseksi sekä omat kohdennetut, temaattiset tavoitteensa sekä toimenpidesuunnitelmansa. Osaprojektit työskentelevät toimialat ja tieteenalat ylittävänä yhteistyön alustoina yliopiston sisällä ja keskeisten sidosryhmien kanssa yliopiston laajan johtoryhmän ohjauksessa. Projektin

tilannekuva sopimusraportoinnin liitteessä 2.

Yliopisto on jäsenenä kaikissa kansainvälisyysohjelman globaaliverkostoissa ja verkostoihin on kytketty relevantit toimijat eri tieteenaloilta ja tiedekunnista, joille on myös kohdennettu verkostotoimintaan tarkoitettu rahoitus täysimääräisesti. Kasvatustieteiden ja psykologian tiedekunta koordinoi Oppimisen ja opettamisen globaalin innovaatioverkoston (Global Innovation Network for Teaching and Learning - GINTL) Intia-toimintoja. GINTL India -verkoston tilannekuva sopimusraportoinnin liitteessä 2.

Digiohjelma

Jyväskylän yliopisto on edelleen keskeinen toimija Digivisio 2030 -hankkeen valmistelussa ja toimeenpanossa. Digivisio 2030 ohjausryhmään kuuluu Jyväskylän yliopiston digijohtaja, ja JYU toimii aktiivisesti kaikissa työpaketeissa. JYU:n digijohtaja on osallistunut keskeisesti digivision hankejohtamiseen sekä CSC:n strategiseen kehittämiseen.

Jyväskylän yliopiston omista strategian kehittämisohjelmista yksi keskittyy digitaaliseen transformaatioon. Näin JYU toteuttaa korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2030:n kehittämisohjelmaa Uudistuva korkeakoulutus ja digitaalinen palveluympäristö. Digiohjelman päivitys on käynnistynyt muutosilmiöiden mm. koronan, digivision sekä AI:n vaikutukset huomioiden. Kokonaisuudessaan JYU on käyttänyt digiohjelmaan vuonna 2021 yhteensä 13,6 Me.

5. Seuranta

Ministeriö seuraa korkeakoulujen toimintaa, maksuvalmiutta ja vakavaraisuutta tilinpäätösten, tilastoseurannan ja ohjaukseen liittyvien korkeakouluvierailujen kautta.

Yliopisto raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittain sovittavalla tavalla sopimuksen tavoitteiden ja yliopiston strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Yliopisto myös perustelee mahdolliset poikkeamat sovittujen tavoitteiden toteutumisessa tai toimenpiteiden ajoituksessa. Rahoituksen käytöstä raportoidaan korkeakoulujen taloushallinnon koodiston mukaisesti. Yliopisto informoi ennakoivasti ministeriötä rakenteellisista uudistuksista, joilla on merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Ministeriö varmistaa sopimuskauden aikana, että yliopisto on käynnistänyt tai edennyt sopimuksen mukaisissa toimenpiteissä. Mahdollisissa ongelmatilanteissa ministeriö käy tarkentavan keskustelun yliopiston kanssa aiemmin päätetyn strategiarahoituksen tason tarkistamiseksi.

Jyväskylän yliopiston talous vuonna 2021

Myös vuosi 2021 oli poikkeuksellinen pandemian tuomine vaikutuksineen, mikä aiheutti muutoksia yliopiston toiminnan järjestämisessä. Nämä muutokset näkyvät talouden tunnusluvuissa.

Yliopiston liikevaihto tilikaudelta 2021 oli 216,7 Me ja kokonaiskustannukset 219,7 Me. Aikaisempien vuosien lahjoitusvaroista otettiin käyttöön 0,4 Me. Liiketulos oli tappiollinen 3 Me (vuonna 2020 3,8 Me), tilikauden tulos sijoitusten arvonnousun turvin voitollinen 29,1 Me (vertailuvuosi 2020 7,6 Me).

Yliopiston saama valtionrahoitus kasvoi 8 % vuoteen 2020 verrattuna ja peräti 13 % vuoteen 2019 verrattuna. Samanaikaisesti täydentävä rahoitus toipui hitaasti edellisen vuoden pudotuksesta 6 % nousuun, mutta pysyi edelleen selvästi aiempia vuosia alemmalla tasolla, ollen -7 % vuoteen 2019 verrattuna. Pandemian aikaiset poikkeukselliset vuodet näkyvät täydentävän rahoituksen tasossa ja käytössä edelleen. Kustannusten nousussa näkyi henkilöstömäärän kasvu.

Sijoitustoiminnan realisoitunut tulos oli ylijäämäinen 8,1 Me ja realisoitumaton tilivuoden lopussa omistetun sijoitusomaisuuden arvonnousu 23,5 Me, yhteensä tuloslaskelmassa nähtävä 31,7 Me. Realisoitumattomien

arvonmuutosten vaikutus tuloksen vaihteluun vuodesta toiseen on suuri, eikä luvuista siten ole suoraan tulkittavissa tämän osuuden panosta yliopiston toimintaan.

Yliopiston varainhankintakampanja 2021-2022 käynnistyi historiallisella 4 Me lahjoituksella tekniikan koulutusosalalle. Suomen yliopistojen kaikkien aikojen suurin yksityishenkilön lahjoitus 31.3.2021 vauhditti uuden DI-koulutuksen professuurien perustamista. Vuoden loppuun mennessä muita valtion vastinrahakelpoisia lahjoituksia yliopisto sai yhteensä n. 1 Me, suurimpina Jyväskylän Kauppalaisseuran Säätiön lahjoitus (420 000 e) kauppatieteelliselle koulutusosalalle sekä Osuuskauppa Keskimään lahjoitukset kauppatieteelliselle (100 000 e) ja tekniikan koulutusosalalle (50 000 e). Toukokuussa 2022 Jyväskylän yliopisto sai Koneen Säätiöltä 1 Me lahjoituksen humanistiselle alalle ja Liikesivistysrahastolta 150 000 e lahjoituksen kauppatieteelliselle alalle.

Alkuvuoden 2022 aikana lahjoitusten kertymä on edelleen kasvanut, ollen kokonaisuudessaan noin 6 500 000 e.

Jyväskylän yliopiston vahvistettu toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2021 on toimitettu opetus- ja kulttuuriministeriölle KOTA-portaalissa.

Allekirjoitukset

Tätä sopimusta on tehty kaksi saman sisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Atte Jääskeläinen
Ylijohtaja

Krista Varantola
Hallituksen puheenjohtaja

Jorma Karhu
Opetusneuvos

Keijo Hämäläinen
Rehtori

Liitteet

Liite1 Valtioneuvoston korkeakoulu- ja tiedepoliittisia tavoitteita tukeva strategiaperusteinen rahoitusosuus 2021-2024

Liite 2 Korkeakoulujen kansainvälisyysohjelma 2021-2024, Jyväskylän yliopisto